

Projekt V

Moja przygoda z paleontologią – opis kolekcji skamieniałości

Skamieniałości dawnych roślin i zwierząt od dawna budzą zainteresowanie naukowców jak i kolekcjonerów-amatorów. Są wdzięcznymi obiektami pojawiającymi się w zasadzie w każdym, nawet najmniejszym muzeum przyrodniczym bądź geologicznym. Ciekawymi obiektami paleontologicznymi są także rekonstrukcje ogromnych zwierząt czy roślin jakie niegdyś żyły na terenie dzisiejszej Polski, dostępne w parkach paleontologicznych. Wiele kolekcji paleontologicznych znajduje się również w rękach prywatnych. W kolekcjach paleontologicznych gromadzone są skamieniałości roślin oraz zwierząt, zarówno tych bezkręgowych, jak trylobity czy amonyty, jak i kręgowych, takich jak ryby czy ichtiozaury.

Zapewne i wśród Was znajdują się osoby, które zbierają skamieniałości i lubią je oglądać na różnorodnych wystawach i w muzeach. Chcielibyśmy, abyście realizując Projekt przedstawili swoje wrażenia z przygodą paleontologiczną.

Zadaniem Projektu jest **opisanie kolekcji paleontologicznej** – własnej, znajdującej się w rękach prywatnych (do której macie swobodny dostęp) bądź takiej, która znajduje się w dostępnym Wam muzeum. Zależy nam, abyście opisując kolekcję potrafili wskazać jakie grupy kopalnych roślin i/lub zwierząt występują w danej kolekcji, z jakiego czasu pochodzą skamieniałości znajdujące się w kolekcji oraz w jakich skałach zostały znalezione. Postarajcie się wykonać samodzielną dokumentację fotograficzną i pomiary skamieniałości (o ile to będzie możliwe). Podzielcie się z nami swoją przygodą paleontologiczną, tym co Was najbardziej zainteresowało w oglądanej kolekcji albo jakie jeszcze skamieniałości chcielibyście mieć, jeśli opisujecie zbiory własne. Możecie także opisać muzeum czy zbiory skamieniałości bądź ich rekonstrukcje znajdujące się na wolnym powietrzu – świetnym przykładem takich muzeów są parki rozrywki Grupy Jurapark znajdujące się w Bałtowie (niedaleko Ostrowca Świętokrzyskiego), Solcu Kujawskim (niedaleko Torunia i Włocławka) i Krasiejowie na Opolszczyźnie.

Pamiętajcie, że opisując kolekcję warto wskazać nie tylko położenie geograficzne stanowiska bądź stanowisk, z którego/których pochodzą skamieniałości, ale także geologię tego obszaru. Skorzystajcie wówczas z map geologicznych (**Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000**), oraz z **Objaśnień do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski**, które są dostępne dla każdego z arkuszy map >>> wszystko jest dostępne na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (geologia.pgi.gov.pl/mapy/). Szczegółowy sposób korzystania z map dostępny jest w tutorialu zamieszczonym na naszej stronie internetowej (Pliki do pobrania >>> Mapy geologiczne Polski; plik pdf). Pomocne może okazać się także korzystanie ze zdjęć lotniczych, lidarowych i map topograficznych dostępnych w portalu www.geoportal.gov.pl.

Oto lista wytycznych, w oparciu o które sugerujemy wykonanie projektu:

- 1) Wytypuj kolekcję paleontologiczną, którą chcesz opisać. Możesz w tym celu wybrać się do lokalnego muzeum przyrodniczego, któregoś z muzeów na wolnym powietrzu, bądź popatrzyć we własne zbiory.
- 2) Wykonaj **dokumentację fotograficzną** badanej kolekcji (fotografując okazy nie zapomnij o skali!!!). Staraj się aby okazy paleontologiczne były jak najbardziej urozmaicone – znacznie ciekawszy opis będzie dotyczył wielu różnych skamieniałości niż wielu egzemplarzy tych samych skamieniałości.
- 3) Postaraj się określić **w jakich skałach** występują opisywane skamieniałości i **jaki mają wiek**.
- 4) Zebraną kolekcję skamieniałości **opisz i sklasyfikuj** na podstawie wyszukanych źródeł (np. internetowych). Pomocy z pewnością nie odmówi Ci Twój nauczyciel geografii (weź też pod uwagę fakt, że nie wszystko musisz precyzyjnie rozpoznać – w takiej sytuacji określasz część skamieniałości jako 'nierozpoznane' albo opisujesz je tylko ogólnikowo (np. szczątek trylobita) – pamiętaj, by nie usuwać tych okazów z kolekcji!

5) Opisując wystawę w muzeum, możesz poprosić o pomoc kustosa, który wprowadzi Cię w tajniki katalogowania zbiorów.

Efekty swojej pracy przygotuj w postaci prezentacji w programie PowerPoint.

Prezentacja może mieć maksymalnie 15 slajdów. Pamiętaj, aby do każdego slajdu dołączyć notatki zawierające do niego komentarz.

Sugerujemy aby prezentacja miała następujący układ:

SLAJD 1 – SLAJD TYTUŁOWY:

Tu zamieść tytuł swojego opracowania, swoje imię i nazwisko, imię i nazwisko nauczyciela opiekującego się Twoim projektem oraz dane szkoły; skorzystaj z wzorca I strony prezentacji (O2027_wzór_1strona.pptx);

SLAJD 2 – PLAN PREZENTACJI:

Tu przedstaw w kolejnych podpunktach plan swojej prezentacji;

SLAJD 3 – LOKALIZACJA OBSZARU:

Tu zamieść mapę/y wraz z zaznaczonymi stanowiskami, z których pochodzą opisywane skamieniałości; wykorzystaj do tego celu mapy z portalu www.geoportal.gov.pl lub mapy topograficzne interesującego Cię obszaru;

SLAJD 4 – MAPA GEOLOGICZNA:

Tu zamieść mapę geologiczną wraz z zaznaczonymi stanowiskami, z których pochodzą opisywane skamieniałości; wykorzystaj do tego celu ARKUSZ Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 wraz objaśnieniami: geologia.pgi.gov.pl/mapy/ (jako pomoc potraktuj wycinek mapy geologicznej zamieszczony we wzorze prezentacji w pliku O2027_Prezentacja_I_Etap_wzór). Pamiętaj o objaśnieniach!!!

SLAJDY 5-13 –

Na tych slajdach możesz zamieścić: zdjęcia dokumentacyjne opisywanych okazów, zdjęcia etykietek muzealnych jeśli korzystasz ze zbiorów muzealnych, zdjęcia terenowe jeśli opisujesz rekonstrukcje znajdujące się na wolnym powietrzu; profile litologiczne stanowisk, z których pozyskano skamieniałości; tabele pomiarów skamieniałości; ciekawe informacje dotyczące pozyskanych kolekcji, itp. Nie zapomnij o skali i podpisach pod fotografiami/rycinami oraz o namiarach GPS dla każdego stanowiska;

SLAJD 14 – PODSUMOWANIE:

Tu podsumuj efekty realizacji projektu;

SLAJD 15 – LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

Tu podaj listę wykorzystanych publikacji i materiałów źródłowych. Pamiętaj, by w prezentacji podać źródło dla każdej wykorzystanej ryciny/mapy/zdjęcia.